

**SEKOLAH SISWAZAH
UNIVERSITI UTARA MALAYSIA**

**PERSEPSI TERHADAP PENGGUNAAN KOMUNIKASI GRAFIK
DALAM PENGURUSAN: SATU ANALISIS DI UNIVERSITI
UTARA MALAYSIA**

NOR AZLI ABDUL AZIZ

Kertas Projek
Diserahkan kepada Sekolah Siswazah sebagai memenuhi sebahagian
daripada syarat untuk pengijazahan Sarjana Pentadbiran Perniagaan,
Universiti Utara Malaysia
2002

**Sekolah Siswazah
(Graduate School)
Universiti Utara Malaysia**

**PERAKUAN KERJA KERTAS PROJEK
(Certification of Project Paper)**

Saya, yang bertandatangan, memperakukan bahawa
(I, the undersigned, certify that)

NOR AZLI ABDUL AZIZ

calon untuk Ijazah
(candidate for the degree of) Sarjana Pentadbiran Perniagaan

telah mengemukakan kertas projek yang bertajuk
(has presented his/her project paper of the following title)

PERSEPSI TERHADAP PENGGUNAAN KOMUNIKASI GRAFIK DALAM

PENGURUSAN: SATU ANALISIS DI UNIVERSITI UTARA MALAYSIA

seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit kertas projek
(as it appears on the title page and front cover of project paper)

bahawa kertas projek tersebut boleh diterima dari segi bentuk serta kandungan,
dan meliputi bidang ilmu dengan memuaskan.
(that the project paper acceptable in form and content, and that a satisfactory
knowledge of the field is covered by the project paper).

Nama Penyelia
(Name of Supervisor) : Encik Mohd. Hafidz Hussein

Tandatangan
(Signature) :

Tarikh
(Date) : 20 MEI 2002

KEBENARAN MERUJUK KERTAS PROJEK

Kertas projek ini dikemukakan sebagai memenuhi sebahagian daripada keperluan pengijazahan program Sarjana Pentadbiran Perniagaan (MBA), Universiti Utara Malaysia. Dengan ini saya bersetuju membenarkan pihak perpustakaan Universiti Utara Malaysia mempamerkannya sebagai satu bahan rujukan. Saya juga bersetuju bahawa sebarang bentuk salinan samada secara keseluruhan atau sebahagian daripadanya untuk tujuan akademik adalah dibenarkan dengan izin daripada penyelia kertas projek atau Dekan Sekolah Siswazah. Tidak dibenarkan sebarang bentuk salinan atau bagi tujuan komersil atau keuntungan tanpa sebarang kebenaran secara bertulis daripada penyelidik. Pernyataan rujukan terhadap penulis dan UUM mestilah dinyatakan dengan nyata sekiranya sebarang rujukan dibuat ke atas kertas projek ini.

Sebarang kebenaran untuk menyalin atau menggunakan kertas projek ini hendaklah mendapat kebenaran dan di pohon terus kepada:

Dekan

Sekolah Siswazah

Universiti Utara Malaysia

06010 UUM Sintok,

Kedah Darul Aman.

PENGAKUAN

"Bahawasanya saya mengakui latihan ilmiah ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan-nukilan dan ringkasan-ringkasan yang setiap satunya telah saya jelaskan sumbernya".

15 Mei 2002

NOR AZLI ABDUL AZIZ
(Matrik: 81264)

ABSTRAK

Perkembangan dan kemajuan yang amat pesat dalam bidang teknologi telah memberi satu impak yang jelas kepada bidang grafik di dalam pentadbiran. Kajian ini dilakukan bagi menilai keperluan dan tahap kepentingan grafik kepada jabatan-jabatan di UUM sesuai dengan matlamat menjadi universiti bertaraf dunia. Sejumlah 167 responden di kalangan kakitangan kumpulan sokongan I dan II telah memberikan maklum balas melalui borang kaji selidik yang telah diedarkan. Data dianalisis dengan analisis ANOVA sehala dan ujian T. Hasil kajian mendapati terdapat perbezaan yang signifikan terhadap persepsi penggunaan grafik di organisasi UUM berdasarkan dimensi umur, jantina dan latarbelakang pendidikan kakitangan. Perolehan data dan maklumat yang di perolehi dari kajian telah membantu memberi pedoman dan tapak asas bagi memajukan penggunaan Grafik dengan lebih sistematik dan maksima. Berdasarkan analisis kajian, impilkasi dan cadangan kajian akan datang juga dikemukakan.

ABSTRACT

The rapid development in the technology has an enormous impact on graphics in the administration. This research attempts to evaluate the need and the importance of graphic to the departments in the Universiti Utara Malaysia (UUM) in achieving a world-class university. A total of 167 staffs from the support administrative groups I and II have participated in the research by answering the distributed questionnaires. The data is analyzed with one-way ANOVA and t-test. The findings proven that there is significant difference between the perception of the use of graphic in the UUM and age, sex, and educational backgrounds among the staffs. The data collection has assisted in guiding and providing basis for developing the use of graphic systematically. Finally, some implications and recommendations for future research will also be offered based on the findings of this research.

PENGHARGAAN

Bersyukur ke hadrat Ilahi dan kurnia-Nya, maka Latihan Ilmiah ini dapat disempurnakan dalam tempoh yang ditetapkan bagi memenuhi sebahagian daripada syarat pengijazahan bagi Ijazah Sarjana Pengurusan Perniagaan.

Setinggi-tinggi penghargaan dan berbilang terima kasih saya ucapkan kepada Encik Mohd. Hafidz bin Hussein selaku penyelia utama dan Encik Sobri bin Sudin dan Encik Rosli bin Mohammed selaku penasihat yang telah banyak meluangkan masa di samping memberi tunjuk ajar, pedoman serta nasihat yang sangat berguna dan amat bernilai dalam usaha menyempurnakan Latihan Ilmiah ini.

Tidak ketinggalan juga kepada isteri tercinta Mazlinda Mohamed dan anak tersayang Nor Hazwan Hanif yang sentiasa memberi dorongan dan berkorban dari segi masa serta sentiasa memberi galakan dalam usaha menyiapkan latihan ilmiah ini. Kepada mereka kasih sayang saja yang mampu terbalas.

Kepada rakan-rakan sekerja dan pensyarah yang membantu dari segi ilmiah saya amat terhutang budi dan jasa anda semua tetap dikenang. Sokongan dan galakan daripada anda semua, telah menyedarkan kemampuan saya yang sebenar dalam usaha mencapai kejayaan. Ilmu yang dicari tiada putusnya dan setiap dari kita mempunyai kelebihan tersendiri anugerah dari Tuhan yang maha kaya.

Semoga anda semua mendapat perlindungan dan rahmat daripada-Nya.
Insyallah.

ISI KANDUNGAN

MUKASURAT

BAB

PERKARA

HALAMAN TAJUK	i.
HALAMAN PERAKUAN KERJA	ii.
KEBENARAN MERUJUK KERTAS PROJEK	iii.
PENGAKUAN	iv.
ABSTRAK	v.
ABSTRACT	vi.
PENGHARGAAN	vii.
ISI KANDUNGAN	viii.
SENARAI JADUAL	xi.
SENARAI CARTA	xii.
DAFTAR SINGKATAN PERKATAAN	xii.
MAKNA ISTILAH	xv.

BAB 1

LATARBELAKANG KAJIAN

1.0	Pengenalan	1
1.1	Grafik	3
1.2	Definasi Grafik	5
1.3	Bahan-Bahan Grafik	7
	1.3.1 Poster	7
	1.3.2 Brosur	8
	1.3.3 Flyers	8
	1.3.4 Carta	8
	1.3.5 Graf	9
	1.3.6 Peta	9
	1.3.7 Kain Rentang	10
	1.3.8 Kartun	10

1.4	Komunikasi	11
1.5	Pengurusan	13
1.6	Pemasalahan Kajian	13
1.7	Objektif Kajian	18
1.8	Persoalan Kajian	19
1.9	Signifikan Kajian	19
1.10	Hipotesis kajian	22
BAB 2	ULASAN KARYA	
2.0	Pengenalan	23
BAB 3	METOD KAJIAN	
3.0	Pengenalan	27
3.1	Populasi Persampelan	27
3.2	Pengumpulan Data	28
3.3	Kakitangan Sokongan	29
	3.3.1 Kumpulan Sokongan I	30
	3.3.2 Kumpulan Sokongan II	31
3.4	Instrumentasi Pengumpulan Data	31
BAB 4	HASIL KAJIAN	
4.0	Pengenalan	34
4.1	Out put	41
4.2	Perisian	47

4.3	Pengujian Hipotesis	62
4.3.1	Hipotesis Pertama	62
4.3.2	Hipotesis Kedua	63
4.3.3	Hipotesis Ketiga	64

BAB 5 PERBINCANGAN DAN RUMUSAN

5.0	Pengenalan	65
5.1	Cadangan Kajian Kepada Pengurusan UUM	65
5.2	Implikasi Kajian Kepada Pengguna	67
5.3	Cadangan Kajian Masa Hadapan	72
5.4	Kesimpulan	73

BIBLIOGRAFI 74

LAMPIRAN 1.	Jadual Untuk Menentukan Saiz Sampel Dari Jumlah Populasi Yang Ada	77
-------------	--	----

BORANG KAJI SELIDIK

SENARAI JADUAL

JADUAL	TAJUK	MUKASURAT
JADUAL 4.0	Taburan Umur dan Jantina Kakitangan	35
JADUAL 4.1	Tempoh Berkhidmat di UUM	36
JADUAL 4.2	Persepsi Responden Terhadap Kepentingan PC Dan Grafik dalam Persekitaran Kerja	39
JADUAL 4.3	Pengetahuan dan Pemahaman Mengenai Grafik	42
JADUAL 4.4	Pernah Melibatkan diri Dalam Kerja-Kerja Grafik	43
JADUAL 4.5	Pendapat Samada Grafik Sesuai Dilakukan Oleh Seseorang Yang Berkemahiran Atau Tidak	50
JADUAL 4.6	Mempelajari Grafik Secara Sendiri Atau Tidak	51
JADUAL 4.7	Tempat Kebiasaan Menempah Grafik	54
JADUAL 4.8	Keperluan Latihan Formal Kepada Staf	58
JADUAL 4.9	Kesediaan Untuk Mengikuti Kursus Grafik Anjuran UUM	58
JADUAL 4.10	Pengujian Hipotesis Berdasarkan Umur Responden	62
JADUAL 4.11	Pengujian Hipotesis Berdasarkan Jantina Responden	63
JADUAL 4.12	Pengujian Grafik Berdasarkan Hipotesis Keperluan Grafik Ditempat Kerja	64

SENARAI CARTA

CARTA	TAJUK	MUKASURAT
CARTA 4.0	Status Jawatan Kakitangan	36
CARTA 4.1	Pengetahuan Responden Terhadap Perisian Grafik	37
CARTA 4.2	Jenis – Jenis Perisian	38
CARTA 4.3	Output Yang Biasa Dihasilkan Oleh Responden	40
CARTA 4.4	Kegunaan Grafik Terhadap Pelbagai Aktiviti	44
CARTA 4.5	Pandangan Responden Terhadap Kemampuan Grafik Dalam Meningkatkan Imej Sesuatu Jabatan	45
CARTA 4.6	Perisian Pilihan Kakitangan Di Jabatan Untuk Menjalankan Kerja Grafik	46
CARTA 4.7	Grafik Dapat Membantu Mempercepatkan Sesuatu Pemahaman Berbanding Kaedah Lain	47
CARTA 4.8	Kemampuan Pengurusan / Kemahiran Grafik Mampu Meningkatkan Imej Sesuatu Jabatan	48
CARTA 4.9	Keperluan Satu Unit Grafik Ditubuhkan Dalam Jabatan	49
CARTA 4.10	Apakah Jabatan Anda Pernah Menepah Kerja Grafik ?	53
CARTA 4.11	Tahap Tempahan Dan Kos Grafik	55
CARTA 4.12	Kos Efektif Setiap Tempahan	55
CARTA 4.13	Keinginan Untuk Mempelajari Grafik	56
CARTA 4.14	Keperluan Kursus Grafik Kepada Staf UUM	57
CARTA 4.15	Perisian Kursus Yang Menjadi Pilihan	60
CARTA 4.16	Penguasaan Grafik Dapat Mengurangkan Kos Jabatan	61

DAFTAR SINGKATAN PERKATAAN

PRA	Pembantu Rendah Am
PAR	Pembantu Am Rendah
UUM	Universiti Utara Malaysia

MAKNA ISTILAH

BACKDROPS	Hiasan latarbelakang atau tirai. Hiasan merupakan tulisan atau lukisan pada latarbelakang yang tertera maklumat sesuatu aktiviti yang berlangsung
GLOSSY PAPER	Kertas Kilap, Kilapan Sejenis kertas bermutu tinggi yang licin permukaannya digunakan untuk mencetak.
EMULSION	Cecair pekat
FONTS	Semua jenis huruf, tanda bacaan yang sama saiz dengan sesuatu stail huruf
DYE	Bahan pencelup atau warna
INKJET COLOUR	Dakwat bagi kegunaan mencetak yang digunakan pada mesin pencetak mudah alih.

PLOTTER	Sejenis mesin pencetak yang beroperasi dan dikawal oleh komputer bagi melukis semula imej atau memetakan atau mewarna sesuatu struktur dengan berpandukan titik data.
STORY BOARD	Papan cerita yang dilukis menggambarkan aksi utama dari satu segmen ke satu segmen iklan televisyen yang dipersembahkan kepada pelanggan.
TRANSPERANSI	Kepingan plastik lutsinar bagi kegunaan penayangan

BAB SATU

LATAR BELAKANG KAJIAN

1.0 Pengenalan

Perkataan grafik mungkin sesuatu yang baru pada tanggapan sesetengah masyarakat di Malaysia. Pada masa yang sama juga kefahaman dan fungsinya terhadap masyarakat kurang jelas. Berasaskan keadaan ini mungkin menyebabkan kehadirannya di dalam kehidupan masyarakat kita tidak begitu penting sebelum ini. Di samping itu penyelidikan mengenai perkembangan dan fungsinya kepada organisasi amat jelas kurangnya di Malaysia berbanding dengan negara-negara luar yang lain. Oleh itu kemampuan untuk mendapatkan data-data berkaitan bidang ini amat kurang.

Perkembangan bidang teknologi telah memberi impak yang cukup jelas kepada bidang grafik di dalam pelbagai organisasi di negara kita. Perubahan dan perkembangan teknologi dunia telah mengubah kemahiran para pekerja. Menurut Robbins (2000) teknologi baru yang wujud kini melalui komputer, penjana semula, pengurusan kualiti menyeluruh dan sistem pengeluaran fleksibel sedang mengubah permintaan terhadap pekerjaan dan kemahiran yang diperlukan.

The contents of
the thesis is for
internal user
only

BIBLIOGRAFI

Case & Lloyd. (1999). *Graphic Technology in 2000 And Beyond*. *PC Magazine*, 18, 21, 1-9.

Emmons, M., & Wilkinson F. C. S. (2001). *Designing The Electronic Classroom: Applying Learning Theory And Ergonomic Design Principles*. *Library Hi Tech*, 19, 1. 77.

Faisal Hj. Mohamad (1999). *Perancangan Kursus Komputer : Ciri-Ciri Kursus Komputer Yang Berkesan*. *Wawasan*, 13, 2. Pusat Sumber Pendidikan Negeri Kedah Darul Aman: 32-33.

Greenwald M. L., Luttrupp J. C. (2001). *Graphic Design And Production Technology*. New Jersey: Prentice Hall.

Hollis, R. (1997). *Graphic Design. A Concise History*. New York. Thames And Hudson. 10.

Ismail Ahmad., Mohd. Nordin Hj. Hasan (1995). *Komunikasi Saintifik*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa Dan Pustaka. 4-5.

Jaafar Muhamad. (1999). *Kelakuan Organisasi. (Edisi 3)*. Kuala Lumpur: Leeds Publications. 279.

Kamus Dewan Bahasa Dan Pustaka (1995). *Kamus Komputer*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa Dan Pustaka. 206.

- Ku Mohd. Fauzi Ku Yaacob (2001). Kepuasan Komunikasi dan Komitmen Kerja: Kajian Di Jabatan Hal Ehwal Pelajar Universiti Utara Malaysia. (Tesis Sarjana Muda Universiti Utara Malaysia). 31-33
- Malcom, S. Richard, T. (1996). Improving The Communication of Accounting Information Through Cartoon Graphics. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 9. 2. 69.
- Mohd. Hafidz & Mohd Khairie & Mohd. Taib (2001). Persepsi Mahasiswa Terhadap Amalan Dan Penggunaan Akhbar Bahasa Melayu Di UUM. (Kajian Penyelidikan Universiti Utara Malaysia).
- Muhamad Hasan Abdul Rahman (2000). *Media Pengajaran: Penghasilan Bahan Pengajaran Berkesan*. Serdang : Penerbit Universiti Putra Malaysia.
- Muhamad Hasan Abdul Rahman (2001). *Grafik Asas : Panduan Penghasilan Bahan Pengajaran*. Serdang : Penerbit Universiti Putra Malaysia.
- Norjah Hassan & Naim Hj. Ahmad (1998). Satu Sorotan Internet Sebagai Inovasi Dalam Pendidikan: Potensi Dan Faktor Penghalang. *Wawasan*, 12. 2. Pusat Sumber Pendidikan Negeri Kedah Darul Aman. 3.
- Pardun C. J., Lamb L. (1999). Corporate Web Sites In Traditional Print Advertisements. *Internet Research: Electronic Networking Applications and Policy*, 9. 2. 93-99.

Parker's R. C. (2000). *The Aldus Guide To Basic Design*. Dover, NH USA.

Rao, S. S. (1997). Commercialization of Internet. *New Library World*, 98. 1137. 228-232.

Robbins, S. P. (2000). *Gelagat Organisasi (Edisi 8)*. Selangor: Pearson Education Asia Pte. Ltd. 227-242.

Rozinah Jamaludin (2000). *Asas-Asas Multimedia Dalam Pendidikan*. Kuala Lumpur: Utusan Publications & Distributors Sdn. Bhd. 2.

Sulaiman Masri (1997). *Komunikasi Berkesan. Penulisan Memo, Surat, Iklan Dan Laporan (Minit Mesyuarat) (Jilid 2)*. Shah Alam: Penerbitan Fajar Bakti Sdn. Bhd. 3.

Squibb, S. & Squibb, D. (1991). *Studio Techniques For Advertising Agencies and Graphic Designers*. New York. Watson-Guption Publications. 9.

Stoner, J. A. F. & Wankel, Charles. (1991). *Pengurusan (Edisi 3)*. Petaling Jaya. Amiza Publishing Sdn. Bhd. 4.

Toor, M. L. (1998). *Graphic Design On The Desktop. A Guide For The Non-Designer (2nd. Ed.)*. New York: John Wiley & Sons, Inc. 3.

Wilson, D. G. (2001). A Need Assessment: Implications for Graphic Communications Education. *Visual Communications Journal*. 93-99.